

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve: Békési Élővíz-csatorna	
Utoljára módosítva: 2013-09-14 08:43:44	
Megye: Békés	Községhatár: Békés
A terület kiterjedése: 5.4795 hektár	Védetté nyilvánítás év: 1998
GPS koordináták: 46.766354, 21.132975	
Felmérést végző személy(ek) neve: Csíder Ibolya, Molnár Géza, Sallai Róbert Benedek	
E-mail címe(k): info@nimfea.hu	

<p>A terület megközelíthetőségének leírása (pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):</p> <p>A Békés településen keresztülfolyó Élővíz-csatorna Fábián utca és Cseresznye utca közötti szakasza áll helyi oltalom alatt. A szakaszt legkönnyebben úgy lehet megközelíteni, ha a 470-es sz. közútról Mezőberény irányából érkezve jobbra fordulunk a József Attila utcára: a csatorna az utca bal oldalán fut végig.</p>
<p>Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):</p> <p>megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):</p> <p>Az élővíz csatorna másodlagos vizes élőhely, eredeti puhafa-ligetekkel. A település meghatározó jelentőségű vízrendszeri eleme, jó, hogy nem maradt pusztán holtág, mert így a jó ökológiai állapota könnyebben fenntartható. Internetes idézet: "Az Élővíz-csatorna egy vízhasznosítási (többnyire belvíz) levezetésére szolgáló mesterséges csatorna Gyula–Békéscsaba–Békés között. Békéscsabán sok helybeli egyszerűen „Körösnek”, vagy „Körös-csatornaként” emlegeti, mivel jelentős részén az egykori Fehér-Körös holtágában halad. Békésen a gúnyneve az egykori gyári szennyezés miatt Büdös-Körös. Az Élővíz-csatorna egy része természetes eredetű, a Fehér-Körös egykori ágaiban halad, míg középső, Békéscsaba környéki szakasza emberkéz által létrehozott, mesterséges csatorna, amelyet 1777-ben ástak meg a békéscsabai polgárok, közhasznú munkával. Gyulán valaha a Fehér-Körös folyt keresztül, ezt azonban az 1850-es években biztonsági okokból a várost elkerülő mesterséges mederbe terelték a folyót. A régi meder képezi ma az Élővíz-csatorna gyulai szakaszát, amely mindig tiszta vizet kap a Fehér-Körösből." Keskeny kis holtágra emlékeztető csatorna, dús nádas és ártéri növényzettel, Nagyon sok faj számára jelent értékes élőhelyet.</p>
<p>2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE</p>
<p>2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen</p> <p>Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:</p>

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

50 % Erdő

% Gyep

% Cserjés

50 % Vizes terület

% Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
elegyesen, mozaikolt jelleggel: Ab, Ac, B2, OA, J3, J4, U8, kis borítással: B3

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Nem

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Kevés

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Helyi jelentőségű védett terület

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Nem

Darabszám:

Állapotuk:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámmal kell megadni)

- *Salvinia natans* rucaöröm (vízi rucaöröm) - *Trapa natans* sulyom (csemegesulyom) Más védett növényfajok állományát nem találtuk, további aspektusokban a vizsgálata szükséges lenne a területnek.

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Lucanus cervus - nagy szarvasbogár - Gyakori a területen *Papilio machaon* - fecskefarkú lepke - Találtunk a területen *Vanessa atalanta* - atalantalepke - Találtunk a területen *Misgurnus fossilis* - réti csík - Jelen van a területen *Triturus dobrogicus* - dunai tarajosgőte - nagy valószínűséggel jelen van a területen, tavasszal bizonyítani fogjuk előfordulását *Bombina bombina* - vöröshasú unka - gyakori a területen *Bufo viridis* - zöld varangy - gyakori a területen *Hyla arborea* - zöld levelibéka - gyakori a területen *Rana lessonae* - kis tavibéka - Észleltük a területen *Rana esculenta* - kecskebéka - gyakori a területen *Emys orbicularis* - mocsári teknős - Erőteljesen fogyatkozó állománnyal van jelen a területen *Natrix natrix* - vízisikló - Több helyen láttuk a területen *Anas crecca* - csörgő réce - Nyár végétől gyakran látható *Anas querquedula* - böjti réce - Vonulási időben fordul elő a területen *Aythya ferina* - barátréce - Vonulási időben fordul elő a területen *Tachybaptus ruficollis* - kis vöcsök - Néhány egyed költési időben is a területen *Botaurus stellaris* - bölömbika - rendszeresen hallható *Ixobrychus minutus* - törpegém - valószínűleg költ, gyakorta látható *Nycticorax nycticorax* bakcsó - Rendszeresen jelen van a területen *Egretta garzetta* - kis kócsag - Rendszeresen jelen van a területen *Egretta alba* - nagy kócsag - Kis számban előfordul *Ardea cinerea* - szürke gém - Rendszeresen jelen van a területen *Ardea purpurea* - vörös gém - Kis számban előfordul *Ciconia ciconia* - fehér gólya - Középen költ, gyakorta látható *Milvus migrans* - barna kánya - Ritkán látható *Circus aeruginosus* - barna rétihéja - Gyakori, valószínűleg költ *Accipiter gentilis* - héja - Időnként észlelhető *Accipiter nisus* - karvaly - Költ a területen *Buteo buteo* - egerészölyv - Költ a területen *Falco tinnunculus* - vörös vércse - Költ a területen *Rallus aquaticus* - guvat - Rendszeresen hallható *Gallinula chloropus* - vízityúk - Gyakori, nagyobb számban költ *Tringa erythropus* - füstös cankó - Időnként észlelhető *Tringa totanus* - piros lábú cankó - Időnként észlelhető *Tringa glareola* - réti cankó - Gyakran észlelhető *Actitis hypoleucos* - billegetőcankó - Gyakran észlelhető *Larus ridibundus* - dankasirály - Gyakran a területen van *Sterna hirundo* - küszvágó csér - Időnként észlelhető *Streptopelia turtur* - vadgerle - Költ, gyakori az ártérben *Cuculus canorus* - kakukk - Költ, gyakori az ártérben *Strix aluco* - macskabagoly - Kis számban állandó *Asio otus* - erdei

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

fülesbagoly - Kis számban állandó *Alcedo atthis* - jégmadár - Kis számban állandó *Upupa epops* - búbosbanka - Kis számban állandó *Picus viridis* - zöld küllő - Költ a területen *Dryocopus martius* - fekete harkály - Alkalmi előforduló *Dendrocopos major* - nagy fakopáncs - Költ a területen *Galerida cristata* - búbos pacsirta - Költ a területen *Alauda arvensis* - mezei pacsirta - Költ a területen *Riparia riparia* - partifecske - Rendszeres előforduló *Hirundo rustica* - füsti fecske - Rendszeres előforduló *Delichon urbicum* - molnárfecske - Rendszeres előforduló *Motacilla flava* - sárga billegető - Rendszeres előforduló *Motacilla alba* - barázdabillegető - Költ a területen *Troglodytes troglodytes* - ökörszem - Költ a területen *Erithacus rubecula* - vörösbegy - Költ a területen *Luscinia megarhynchos* - fülemüle - Költ a területen *Luscinia svecica* - kékbegy - Költ a területen *Phoenicurus ochruros* - házi rozsdafarkú - Költ a területen *Phoenicurus phoenicurus* - kerti rozsdafarkú - Ritkán megfigyelhető *Saxicola rubetra* - rozsdás csuk - Költ a területen *Saxicola torquatus* - cigánycsuk - Költ a területen *Oenanthe oenanthe* - hantmadár - Költ a területen *Turdus merula* - fekete rigó - Költ a területen *Turdus pilaris* - fenyőrigó - Rendszeres téli vendég *Turdus philomelos* - énekes rigó - Alkalmi előforduló *Turdus viscivorus* - léprigó - Alkalmi előforduló *Locustella fluviatilis* - berki tücsökmadár - Több évben hallható előfordulása *Locustella luscinioides* - nádi tücsökmadár - Költ, gyakori nádasban *Acrocephalus schoenobaenus* - foltos nádiposzáta - Költ, gyakori nádasban *Acrocephalus palustris* - énekes nádiposzáta - Alkalmilag hallható *Acrocephalus scirpaceus* - cserregő nádiposzáta - Költ, gyakori nádasban *Acrocephalus arundinaceus* - nádírigó - Költ, gyakori nádasban *Sylvia curruca* - kis poszáta - Gyakorta fordul elő *Sylvia communis* - mezei poszáta - Költ, gyakorta fordul elő *Sylvia borin* - kerti poszáta - Alkalmi előforduló *Sylvia atricapilla* - barátposzáta - Költ, gyakori az ártérben *Phylloscopus sibilatrix* - sisegő füzike - Alkalmi előforduló *Phylloscopus collybita* - csilpcsalpfüzike - Költ, gyakori az ártérben *Phylloscopus trochilus* - fitiszfüzike - Alkalmi előforduló *Muscicapa striata* - szürke légykapó - Költ a területen *Panurus biarmicus* - barkóscinege - Költ a területen *Aegithalos caudatus* - őszapó - Költ, gyakori az ártérben *Parus ater* - fenyvescinege - Alkalmi előforduló *Parus caeruleus* - kék cinege - Költ, gyakori az ártérben *Parus major* - széncinege - Költ, gyakori az ártérben *Sitta europaea* - csuszka - Alkalmi előforduló *Remiz pendulinus* - függőcinege - Költ, gyakori az ártérben *Oriolus oriolus* - sárgarigó - Költ, gyakori az ártérben *Lanius collurio* - tövisszúró gébics - Költ, gyakori az ártérben *Lanius minor* - kis őrgébics - Költ, gyakori az ártérben *Corvus frugilegus* - vetési varjú - gyakori a területen *Passer montanus* - mezei veréb - Költ, gyakori az ártérben *Fringilla coelebs* - erdei pinty - Költ, gyakori az ártérben *Fringilla montifringilla* - fenyőpinty - Téli vendég *Serinus serinus* - csicsörke - Gyakori a területen *Carduelis chloris* - zöldike - Költ, gyakori az ártérben *Carduelis carduelis* - tengelic - Költ, gyakori az ártérben *Carduelis spinus* - csíz - Alkalmi előforduló *Pyrrhula pyrrhula* - süvöltő - Téli vendég *Coccothraustes coccothraustes* - meggyvágó - gyakori a területen *Emberiza citrinella* - citromsármány - Alkalmi előforduló *Emberiza schoeniclus* - nádi sármány - Költ, gyakorta fordul elő *Emberiza calandra* - sordély - Költ, gyakori az ártérben *Erinaceus concolor* - keleti sün - gyakori a területen *Micromys minutus* - törpeegér - Ritkán észlelhető *Mustela nivalis* - menyét - Ritkán észlelhető *Lutra lutra* - vidra - Ritkán észlelhető

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

---

5. Egyéb észrevétel

jellegzetes, jó elképzelésen alapuló helyi védett terület, és habár természetvédelmi kezelés nyomai nem láthatóak a területen, a jelenlegi hasznosítás mellett is megőrizhető. Hasznos lenne az Élővíz csatorna több településen is helyi védetté nyilvánítani úgy, hogy az összefüggően élvezze a helyi védettséget.